



SUOMALAINEN PSYKOOSISAIRAUKSIEN PERIYTYVYYSMEKANISMEJA SELVITTÄVÄ TUTKIMUS

S U P E R

Kimmo
Suokas

Aluekoordinaattori
Tays ja FIMM

Kati
Tuohimaa

Tutkimushoitaja
PSHP

Paula
Nurmi

Tutkimushoitaja
PSHP

Panu
Aunola

Tutkimushoitaja
PSHP



TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS



HELSINGIN YLIOPISTO

Pääkirjasto Metso, Tampere
19.9.2017



Psykoottinen häiriö

Psykoottisessa häiriössä on kyse todellisuuden tajun heikkenemisestä ja siihen liittyy toimintakyvyn laskua ja/tai se aiheuttaa haittaa tai kärsimystä.

Psykoottisiin häiriöihin yleensä liittyy aistiharhoja tai harhaluuloja. Ne ovat poikkeavia havaintoja, joille annetaan ulkoistavia tulkintoja eikä niitä pystytä korjaamaan.

Esiintyvyydestä

Aistiharhoja ja harhaluuloja esiintyy noin 7 %:lla ihmisiä.

Joskus elämän aikana psykoottinen jakso on 2-3,5 % ihmisistä.

Skitsofrenian diagnoosi noin 0,7 % ihmisistä.

Voi siis olla toimintakykyinen ja terve vaikka olisi pitkäänkin jatkuneita psykoottisia kokemuksia.



Psykoosiriskiin liittyviä tekijöitä

Tunnetaan monia, mm.

- Perinnöllinen alttius
- Varhaisvaiheiden ulkoiset stressitekijät
- Lapsuusajan vastoinkäymiset
- Maahanmuuttotausta (ainakin 1. ja 2. sukupolvi)
- Runsas kannabiksen käyttö nuoruusiässä,
- Pään vammat, epilepsia, autoimmuunitaudit, vakavat infektiot.



Perinnöllinen alttius

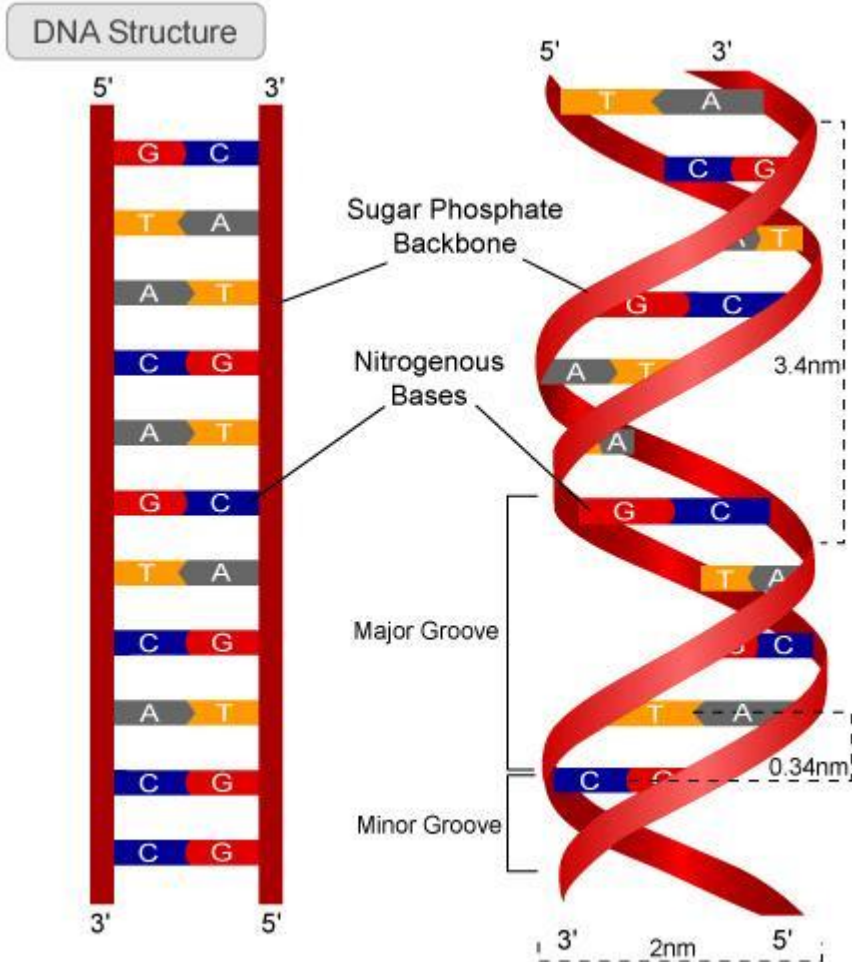
Voidaan nähdä esim. identtisiä ja ei-identtisiä kaksosia vertaamalla.

Geenit säätelevät solujen toimintaa ja osaltaan välittävät periytyviä ominaisuuksia.

Psykoottisiin häiriöihin liittyy selvästi perinnöllinen alttius mutta tarkalleen ei tiedä mistä se johtuu.



Ihmisen genomi koostuu 3 miljardista emäsparista.



Ero kahden ihmisen välillä 1 / 1000 – 1/1 500.

Ihminen ja simpanssi keskimäärin 1/100.

Kun halutaan tutkia geenien vaikutusta monimutkaiseihin ilmiöihin, tarvitaan suuri määrä ihmisiä.



SUPER-tutkimus

Stanley Center for Psychiatric Research,
Broad Institute of MIT and Harvard

Suomessa tavoite tutkia 10 000 henkilöä
2018 loppuun mennessä.

Nyt yli 5700

Perustutkimusta, keskeisenä tavoitteena
tunnistaa sellaisia biologisia mekanismeja,
jotka mahdollistavat uusien hoitokeinojen ja
lääkeaineiden kehittämistä.



Kerättävä aineisto

Tapaaminen ja rekisteriaineisto.

Geeninäytteet, kantasolujen tutkimisen mahdollistavat näytteet, plasma ja seerumi.

Tutkittavan suostumuksella aineisto jää THL biopankkiin avoimen tieteellisen tutkimuksen käyttöön.

Osa verinäytteistä lähetetään USA:n.
Henkilötietoja ei lähetetä.



Osallistuminen

Täysi-ikäisiä henkilöitä, joilla joskus asetettu psykoottisen häiriön diagnoosi.

Yksi tapaaminen 30-60 min.

Sisältää haastattelun, mittauksia ja verinäytteen antamisen.

Osallistujat eivät saa henkilökohtaisia tuloksia. 20 e lahjakortti kiitokseksi osallistumisesta.

Tuloksia odotettavissa 2020 aikoihin.